

Integratie van MSA in de globale analyse van de beroepsrisico's

Beschrijving van de opdracht

Op basis van een onderzoek uit 2013, op verzoek van de FOD Werkgelegenheid

MSA (musculoskeletale aandoeningen)

- De gevalstudies tonen aan dat de aandacht die wordt besteed aan het welzijn van de werknemers voornamelijk gericht blijft op de arbeidsveiligheid en het gezondheidstoezicht.
- Voorstellen voor een beleid betreffende de MSA en PSR (psychosociale risico's):
 - Ervoor zorgen dat de ondernemingen en de interne preventieadviseurs meer belang hechten aan de MSA en aan de PSR.
 - Een meer uitgesproken multidisciplinaire aanpak bevorderen.

Beschrijving van de opdracht

De wetgeving inzake preventie van PSR is regelmatig geëvolueerd, maar

MSA

- Wetgeving is weinig of niet geëvolueerd sinds begin jaren '90.
- De risicoanalyse in ondernemingen, uitgevoerd door de IPA, is voornamelijk gericht op de arbeidsveiligheid.
- MSA en PSR hebben echter de grootste sociale en economische impact
- Ondernemingen kiezen bij MSA vooral voor acties gericht op de werknemer (sensibilisatie, opleidingen ...). Zonder beleidsmatige aanpak bereikt de onderneming nauwelijks resultaat.

Doelstellingen van de opdracht

Hoe de IPA's helpen om risico's in verband met MSA op te nemen in de RA

- De factoren bepalen die de integratie van MSA in de interne RA verhinderen / vergemakkelijken.
- Eén of meerdere tools ontwikkelen om de IPA te helpen om de preventie van MSA op te nemen in zijn dagelijkse activiteit / dynamisch risicobeheersingssysteem.
 - Aan de hand van voorgaande analyse.
- Adviseren wanneer en hoe de IPA een beroep moet doen op de PA ergonomie van zijn EDPBW om mee te werken aan de preventie van MSA in de onderneming.

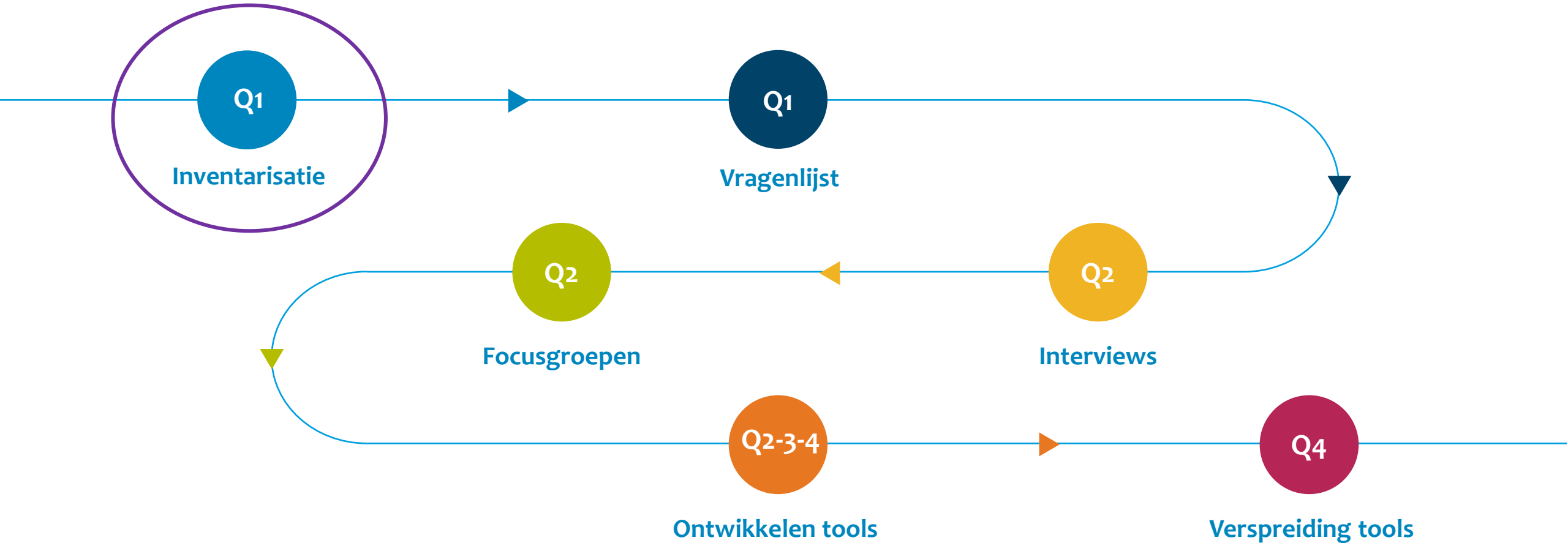
Tijdslijn van het project

2021

Tijdslijn van het project

2021

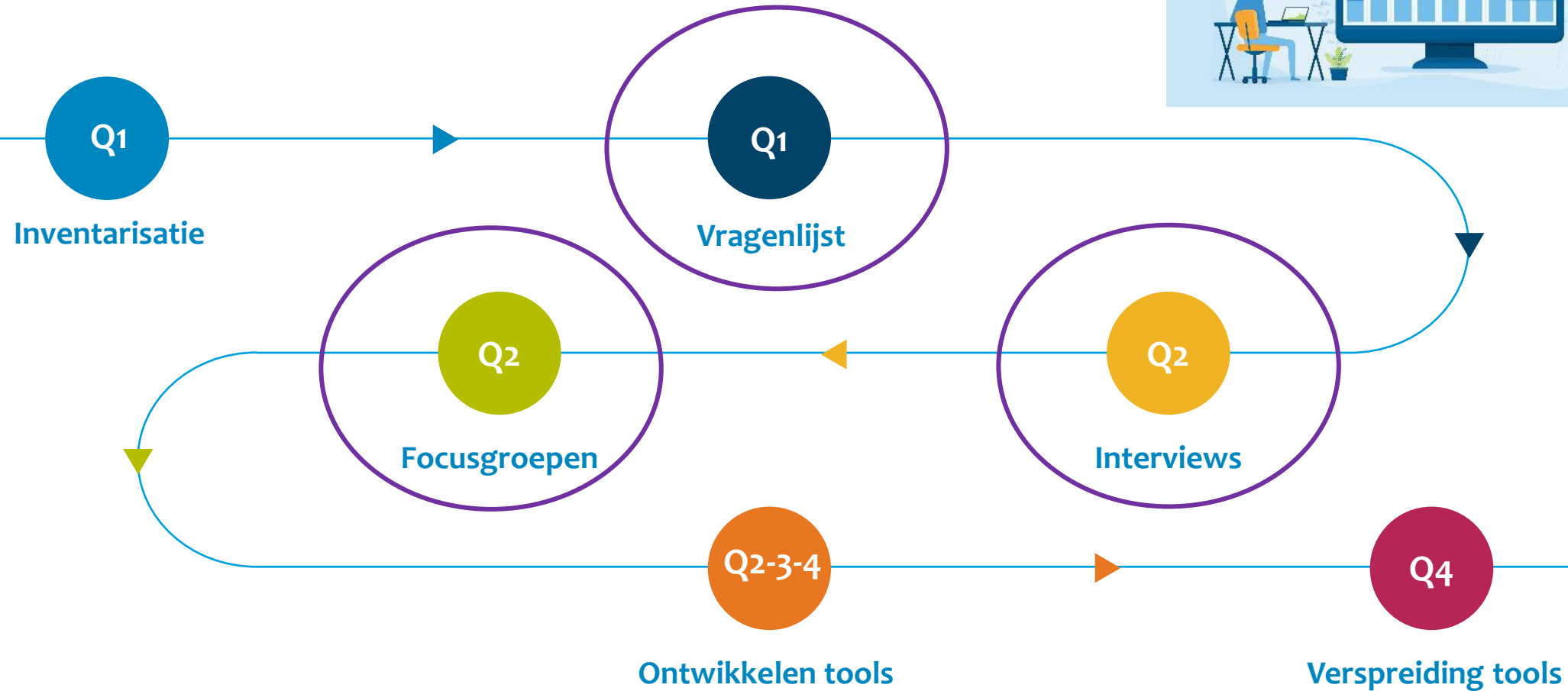
Inventarisatie

Conclusie

- Veel variatie in risico-inschattingsmethoden.
 - Zowel voor de globale RA als specifiek voor de risico-inschatting van MSA.
- De ernstgraad voor het MSA-risico's wordt te laag ingeschat in de globale RA.

Veldonderzoek

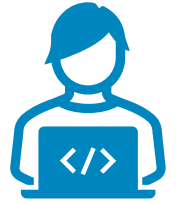
Veldonderzoek

Doel 1 van het project

De factoren bepalen die de integratie van MSA in de interne / algemene RA verhinderen / vergemakkelijken.

Vragenlijst

Doel

- Preventieadviseurs bevragen over
 - Hun noden en behoeften;
 - Factoren die de integratie van MSA in de interne / algemene RA bemoeilijken / vergemakkelijken.

Verzending

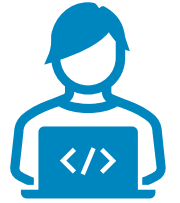
- Via Prebes
 - Nieuwsbrief, website, digitale kanalen
- Via ARCoP
- Via Groep IDEWE-contacten

Respons

- Originele doel: n=50 (25 NL en 25 FR)
- Behaalde aantallen: n=311 (284 NL en 27 FR)

Vragenlijst

Inhoud

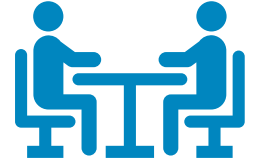
Vragen op basis van

- Inventarisatiefase
- Samenwerkingsvoorstel
- Input van collega's AV van Groep IDEWE
- Feedback van de FOD Werkgelegenheid

Verschillende thema's

- Kennis van MSA
- MSA binnen de onderneming
- De globale RA
- Aanpak van MSA in de onderneming
- Vorm en verspreiding van een toekomstige tool

Diepte-interviews

Doel

- Interne preventieadviseurs nog gericht bevragen rond dit thema

Selectie

- 10 IPA's die deelnamen aan de vragenlijst.
- Goede mix op basis van sector, grootte onderneming, regio en taal, leeftijd en geslacht IPA, aangesloten EDPBW ...
- Via Groep IDEWE-contacten.

Focusgroepen

Wie?

- Preventieadviseurs arbeidsartsen, ergonomie en psychosociale aspecten
- Preventieadviseurs arbeidsveiligheid
- Iedereen van Groep IDEWE
- Uitgebreide ervaring rond het thema MSA

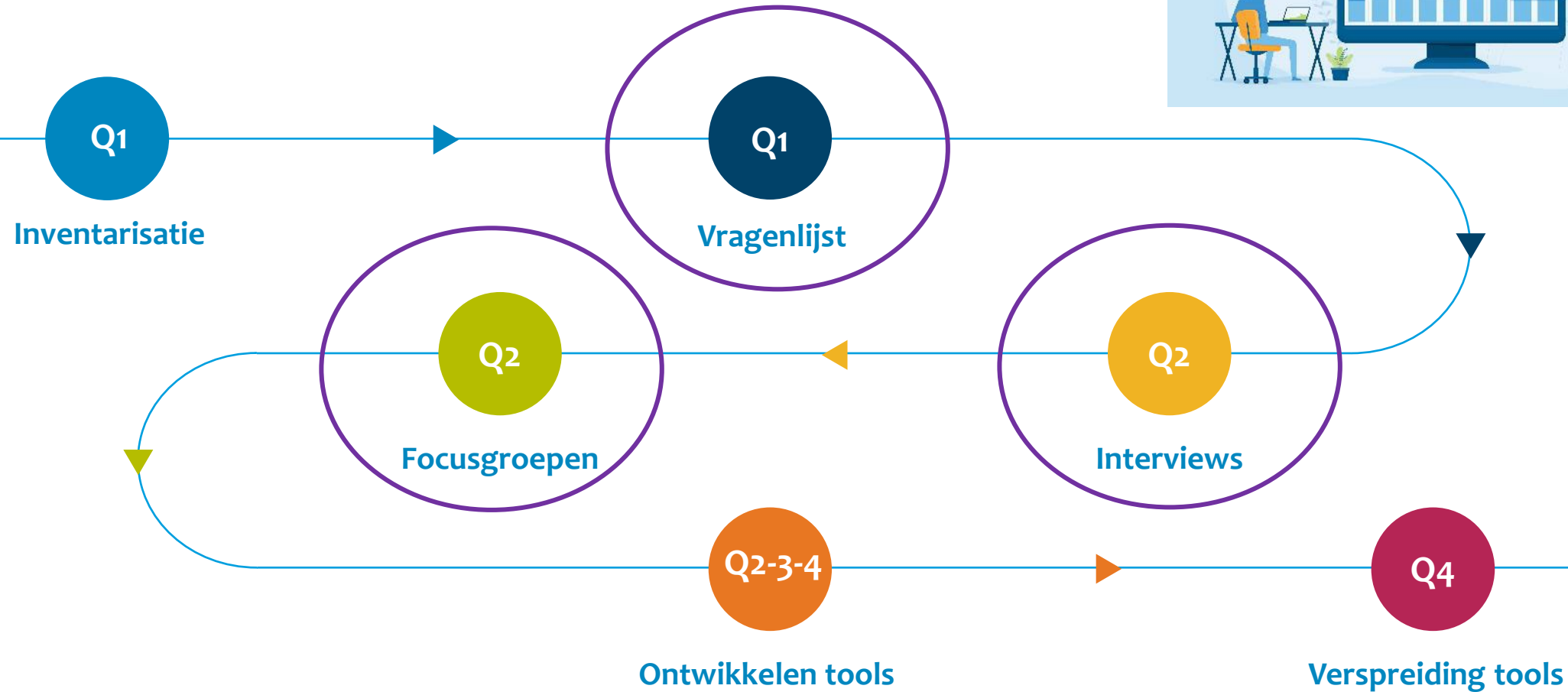
Waarom?

- Deze zijn belangrijke partners voor de interne preventieadviseurs

Doel

- De verkregen input van de IPA's verrijken met multidisciplinaire inzichten.

Conclusies veldonderzoek

Kennis

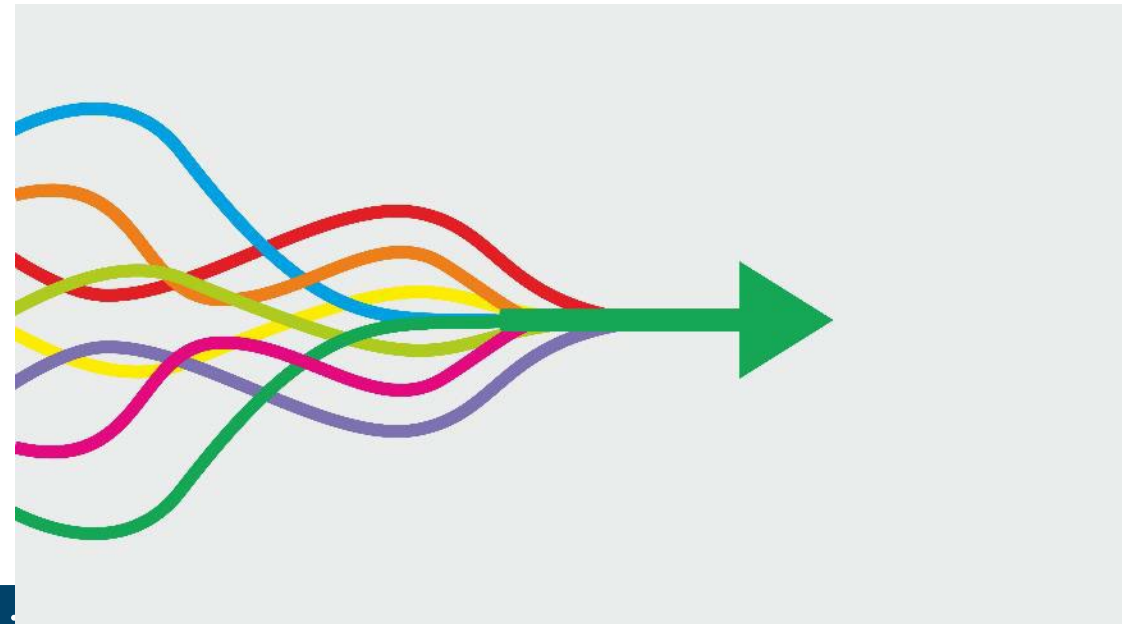

- 75% geeft aan weinig of geen kennis, of slechts basiskennis, te hebben over MSA.
- Vooral biomechanische factoren worden aangeduid als risicofactoren voor MSA op het werk.
- Onderschatting van het ziekteverzuim.
 - Volgens meer dan 60% ligt dit lager dan 25% van het ziekteverzuim.

Opleiding van de PA

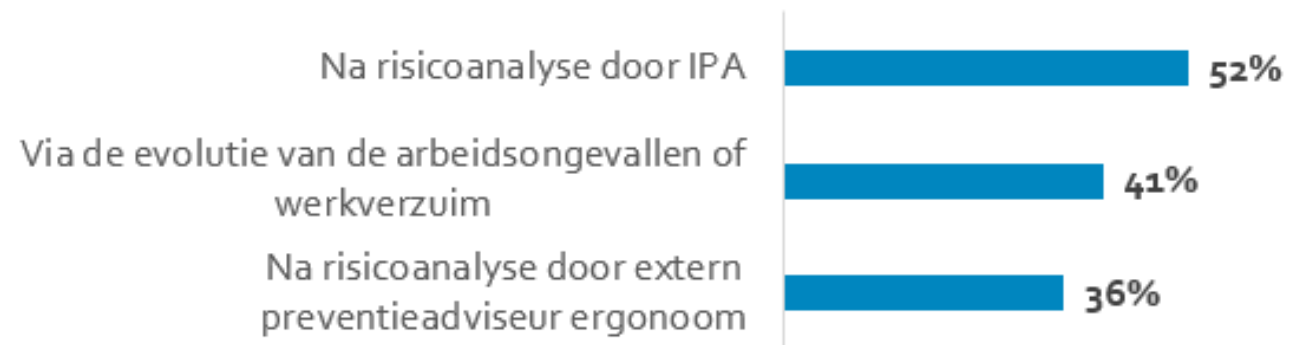
- Meer aandacht nodig voor de globale risico-identificatie en –evaluatie (RIE).
 - Nu geeft iedere docent vaak nog het eigen onderdeel, zonder groter kader.
 - Opleiding van de preventieadviseur moet de basis zijn voor een **multidisciplinaire** aanpak.

Beleid rond MSA in de organisatie

- Helft geeft aan geen beleid te hebben ter preventie van MSA.
 - Daar bovenop 1/4 die slechts een beperkt beleid hebben.
- Slechts 45% geeft aan dat een globale RA wordt gebruikt.
 - Er is dus in een groot deel van de ondernemingen geen globale risicoanalyse!
 - Dit gebrek aan een globale RIE wordt ook door experts als grootste barrière aangegeven.
- Beleid preventie van MSA is vooral ontstaan door:

Wetgevend kader

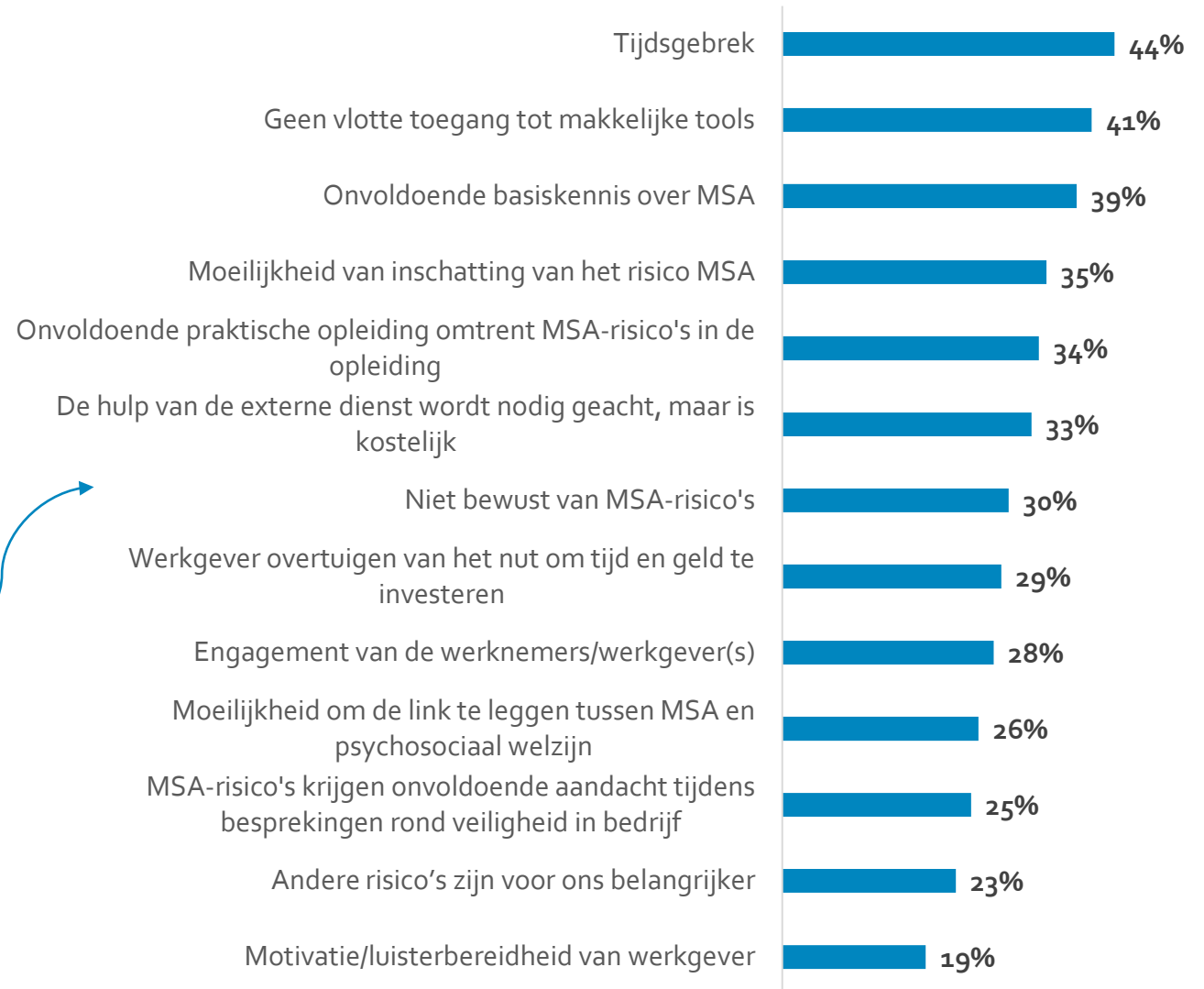

- 60% geeft aan dat het wetgevend kader onvoldoende is uitwerkt of moet verbeterd worden.
- Kwalitatieve input
 - Wetgeving moet mee evolueren (cfr. RA beeldschermwerk en RA Psychosociale aspecten).
 - Aandacht vanuit de AD TWW op dit thema is noodzakelijk.
 - Aandacht nodig voor de opvolging van de RA en de implementatie van de maatregelen door de AD TWW

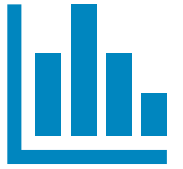
Analyse van MSA-risico's

- Zeer verdeelde meningen over hoe deze moeten worden geïnventariseerd, of deze in globale RA moeten worden opgenomen, en door wie de analyse moet worden uitgevoerd.
- Zeer verdeelde resultaten over de belemmerende factoren om een risico inschatting voor MSA op te nemen in de globale RA.

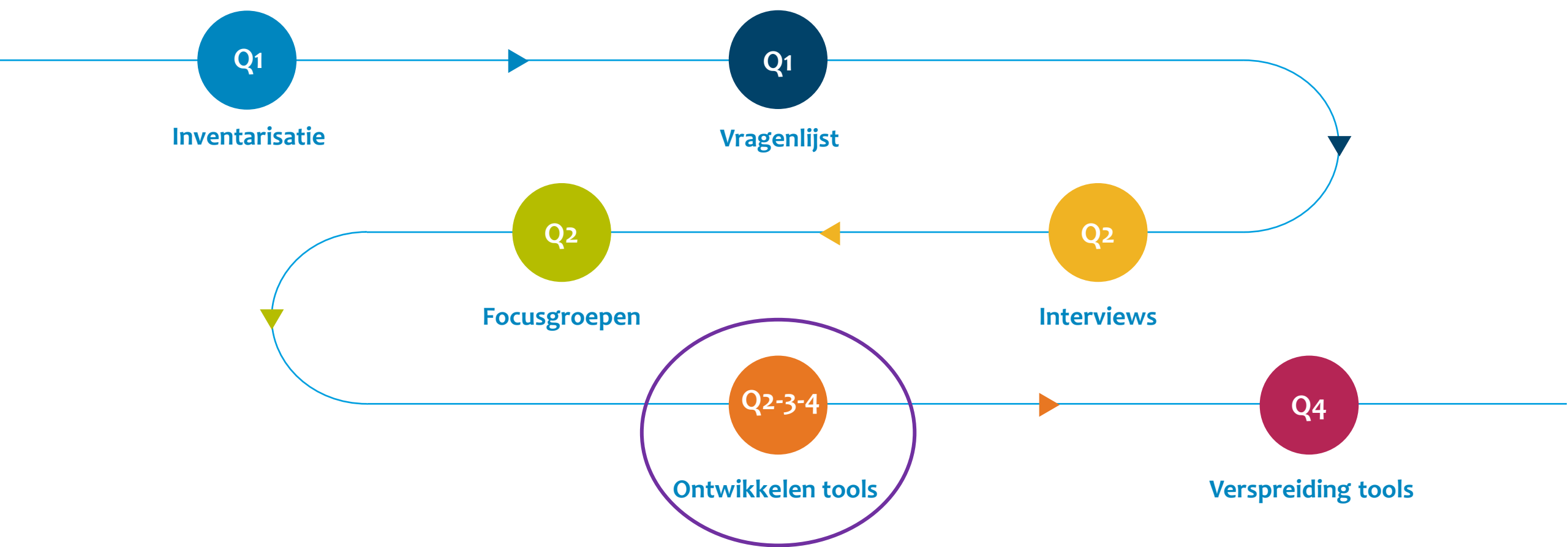

Cijfers rond MSA in de onderneming

- Helft geeft aan dat er in organisatie geen gegevens bekend zijn over ongevallen met MSA als gevolg.
- Kwalitatieve input
 - Een IPA wordt afgerekend op aantal en soort arbeidsongevallen. Ook MSA en PSR zouden moeten worden opgenomen in dat dashboard. Zo wordt dit zichtbaar en kan er ook aan benchmarking worden gedaan.
 - Er moet inzicht komen in de kost van MSA per bedrijf (ROI?)
 - IPA moet op de hoogte gebracht worden van bepaalde cijfers.
 - Nood aan juiste statistieken.

Ontwikkeling tool(s)

Ontwikkeling tool(s)

Doel 2 van het project

Eén of meerdere tools ontwikkelen om de IPA te helpen om de preventie van MSA op te nemen in zijn dagelijkse activiteit.

- Aan de hand van voorgaande analyse

Doel 3 van het project

Adviseren wanneer en hoe de IPA een beroep moet doen op de PA ergonomie van zijn EDPBW om mee te werken aan de preventie van MSA in de onderneming.

Ontwikkeling tool(s)

- Er worden veel belemmerende factoren aangegeven, in hoge percentages.
 - Daarom ‘high-level’ inzetten op bredere aanpak van een beleid m.b.t. MSA.
- Kennis van MSA blijkt beperkt, en er is een onderschatting.
 - Daarom inzetten op kennis en aanpak van MSA, en op zelfreflectie rond dit thema.
- De IPA staat er vaak alleen voor. Te weinig gedragen door directie, hiërarchische lijn ...
 - Daarom inzetten op de oprichting / samenkomst van een stuurgroep.
- Er is nood aan cijfers, om belang van preventie van MSA duidelijk te maken bij werkgevers en hiërarchische lijn.
 - Daarom inzetten op verzamelen en evalueren van de beschikbare cijfers.

Ontwikkeling tool(s)

Twee tools

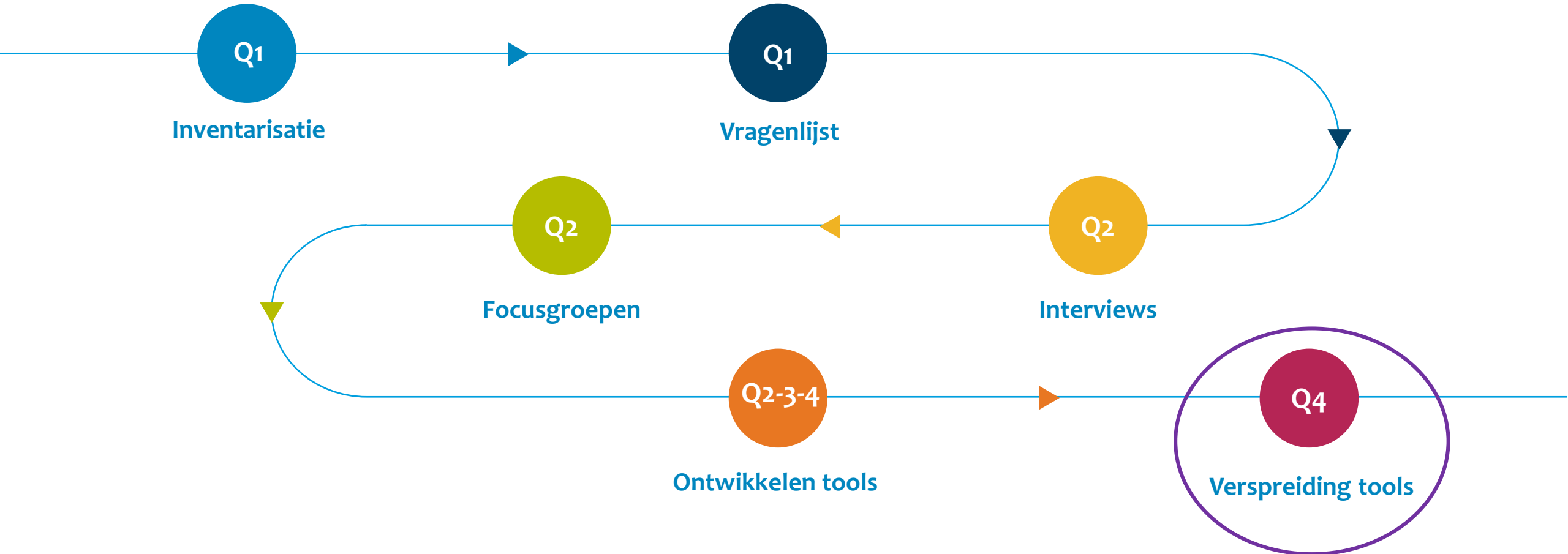
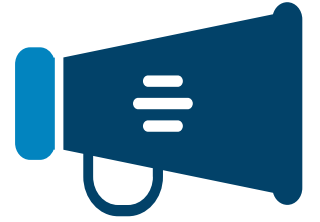
Reflectiechecklist IPA Ergonomie en MSA

- Bedoeld voor de IPA.
- Zet in op kennis, ervaring en aanpak van MSA.
- Begeleidt de IPA in het maken van de risicoanalyse en het DRBS.
- Wijst de IPA de weg naar informatie en bronnen.
- Doel 3: wanneer doet IPA beroep op PA ergonomie.
- Via vragen die zelfreflectie aanmoedigen

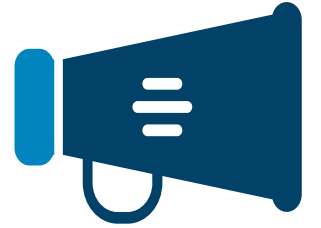
Knipperlichtentool Ergonomie en de preventie van MSA

- Bedoeld voor een (op te richten) stuurgroep.
- Naar analogie met Knipperlichten PSR.
- Zet in op reflectie over het ergonomiebeleid.
- Zet in op beschikbaar cijfermateriaal.
- Zet in op evaluatie van acties.
- In de vorm van een dashboard.

Verspreiding van de tools

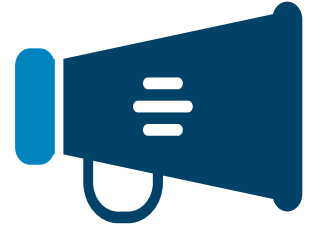
Verspreiding van de tools

Uit het veldonderzoek

- Websites, nieuwsbrieven, e-mails (FOD Werkgelegenheid, Co-Prev, EDPBW's, Prebes / ARCoP, Kluwer, BES, VErV, Werkgeverorganisaties, Ergonomiesite ...).
- Tijdschriften (EDPBW's, werkgeverorganisaties ...).
- Sociale Media.
- Evenementen:
 - Beurzen met thema veiligheid, preventie op het werk, ergonomie, welzijn ...
 - Prenne en vergelijkbare bijscholingsmomenten;
 - Symposia en themadagen van BES, VErV ...
- Nationale campagne (posters, stickers, brochures ...).
- Reclame op radio en tv.

Verspreiding van de tools

Aanvullingen IDEWE

- Wederzijdse koppeling tussen beide tools en de website en Gids voor preventie van MSA.
- Persbericht.
- Artikel in magazines gericht op de doelgroep (IPA's), gericht op specifieke sectoren ...
- Promotie op events die zich richten op de doelgroep van IPA's en werkgevers.
- Promotie op beurzen per sector.
- Opleidingen voor preventieadviseurs.
- Via EDPBW:
 - Tijdens bedrijfsbezoeken, tijdens audit / doorlichting preventiewerking;
 - Gratis webinar, e-mails, website, sociale media ...

Lessons-to-learn

- Inzetten op een aangepaste regelgeving rond ergonomie en de preventie van MSA.
 - O.a. door middel van overleg met de AD TWW.
- Update van bestaande tools.
- Evaluatie van het gebruik van de tools.

Follow-up projecten?

- Een project om beide tools uit te testen in organisaties.
- Een project om te evalueren of de Knipperlichten MSA en PSR samengevoegd kunnen worden.

Ons projectteam

Kristien Selis

DV ergonomie

Wim Vanderheijden

DV arbeidsveiligheid

Emma Boonen

Onderzoeker

Liesbeth Daenen

Onderzoeker

Bram Van de Velde

PA ergonomie

Jieg Blervacq

PA ergonomie /
PD arbeidsveiligheid

Bart Belmans

PD ergonomie /
PA arbeidsveiligheid

Thomas Meers

PD ergonomie

Groep IDEWE

Optimising your work environment

Hoofdkantoor

Interleuvenlaan 58
3001 Heverlee
Tel. +32 16 39 04 11

Website

www.idewe.be
www.ibeve.be

E-mail

info@idewe.be
info@ibeve.be

Bram Van de Velde

Preventieadviseur ergonomie

IDEWE Gent

Bram.vandevelde@idewe.be

09/264.12.30